

Jézus Jeruzsálemben

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Zakariás 9:9; Máté 21:12-17; Lukács 19:28-40, 45-48; 20:9-26

„Ahogy közelebb ért, és látta a várost, megsiratta” (Lk 19:41, ÚRK).

Jézus Jeruzsálemben töltötte földi életének utolsó hetét. Milyen viharos események követték egymást azokban a napokban! A dicsőséges bevonulás, Jézus keserű könnyei a közönyös város miatt, a templom megtisztítása, az elene szótt, ármányos tervek, az utolsó vacsora pátosza és a Gecsemáné-kerti gyötrődés, csúfos elárultatása, a keresztre feszítés és végül a feltámadás. Sem azelőtt, sem azóta nem volt egyetlen város sem, ami ekkora történelmi fordulópontnak lett volna tanúja, hiszen itt dőlt el a jó és a gonosz közötti nagy küzdelem. Ám a kibontakozó dráma jelentőségét Jézuson kívül senki nem értette.

Jézus megfordult már Jeruzsálemben néhányszor az élete során. Máté, Márk, Lukács és János egyaránt feljegyezte, hogy felnőttként többször ellátogatott Jeruzsálembe, főként a páska ünnepe idején. Ismertek azok az esetek, amikor Jézus megjelent Jeruzsálemben: csecsemő korában elvitték szülei a templomba (Lk 2:22-28), tizenkét évesen vitatkozott az írástudókkal a templomban (41-50. versek), szolgálata kezdetén a kísértő felvitte a templom legmagasabb pontjára (Lk 4:9-13). Az evangéliumok íróinak figyelmét mégis inkább szolgálatának jeruzsálemi záró jelenetei kötötték le leginkább.

június 14.

A DICSŐSÉGES BEVONULÁS

Jézus Betlehemben született, Názáretben nevelkedett. Tanított, prédikált és gyógyított szerte Galileában, Szamáriában, Júdeában és Péreában. Egy város azonban mindig figyelmének középpontjában állt: Jeruzsálem. Jézus „*elhatározta, hogy Jeruzsálembe megy*” (Lk 9:51). Jeruzsálembe való bevonulása a világtörténelem legdrámaibb és legfontosabb hetének nyitójelenete volt. A hét kezdetén királyként vonult be Jeruzsálembe, majd a város a keresztalálának is tanúja lett. Ezáltal mi, akik ellenségei voltunk, „*megbékéltünk Isten-nel*” (Róm 5:10).

Olvaszuk el Lk 19:28-40 verseit! Képzeljük el a tanítványok izgatottságát! Bizonyára úgy gondolták, hogy Jézus királyként foglalja el Dávid trónját Jeruzsálemben. Milyen fontos tanulságot vonhatunk le mindebből a hamis várakozásra vonatkozóan?

Amikor Jézus megszületett, bölcsek jöttek keletről és Jeruzsálem kapuin kopogtatva ezt az elevenbe vágó kérdést tették fel: „*Hol van a zsidók királya, aki megszületett?*” (Mt 2:2)? Majd pedig, néhány nappal a kereszt eseményei előtt a tömegben ott tolongtak a tanítványai is Jeruzsálem utcáin, amikor ez a kiáltás szállt az ég felé: „*Áldott a Király, ki jó az Úrnak nevében*” (Lk 19:38)!

E lenyűgöző jelenettel teljesült a prófécia: „*Örülj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Íme, Királyod jön hozzád, aki igaz és szabadító, alázatos, és számárháton ül, nőstény számár csikóján*” (Zak 9:9, ÚRK). Jézus azonban tudta, hogy a hozsanna kiáltásaival induló történelmi menet hamarosan elér a Golgotára, ahol a szájából elhangzik majd a győzelmi kiáltás: „*Elvégeztetett!*”

Bár minden Isten örökkévaló terve szerint történt, a tanítványokat olyannyira fogva tartották saját koruk és kultúrájuk hagyományai, tanításai és elvárásai, hogy teljesen figyelmen kívül hagyták Mesterük korábbi figyelmeztetéseit arra vonatkozóan, mi fog történni és mi az események valódi jelentősége.

Krisztus szólt hozzájuk, de ők nem hallgattak rá. Vagy talán hallgattak, de a szavai annyira ellentmondtak elvárásaiknak, hogy egyszerűen kizárták azokat a tudatukból. Hogyan lehetünk biztosak abban, hogy nem követjük el ugyanezt a hibát, amikor a bibliai igazságokról van szó?

JERUZSÁLEM: A TEMPLOM MEGTISZTÍTÁSA

„Meg van írva: Az én házam imádságnak háza; ti pedig azt latroknak barlangjává tettétek” (Lk 19:46).

A győzelmes bevonulás után, amikor Jézus sírt Jeruzsálem felett, a Megváltó első dolga volt, hogy elmenjen a templomba.

Lk 19:45-48, Mt 21:12-17 és Mk 11:15-19 versei alapján milyen fontos tanulságot vonhatunk le Jézus tetteiből? A beszámolók értelmében hogyan viselkedjünk úgy egyénileg, mint tagjaiként a saját közösségünknek - ami bizonyos tekintetben templom? Ef 2:21

Mind a négy evangélium beszámol a templom megtisztításáról. Míg János az első megtisztítást jegyzi fel (Jn 2:13-25), ami Kr. u. 28-ban, a páska alkalmával történt, a másik három evangélista a második megtisztításról számol be, Kr. u. 31-ből. A templom két megtisztítása mintegy keretet képez Jézus nyilvános szolgálata elején és végén, bemutatva, hogy számára mennyire fontos volt a templom és az ott folyó szolgálat, és milyen stratégiai tervezettséggel hangsúlyozta messiási misszióját és tekintélyét.

Érdekes kérdést vetnek fel Jézus templomi tettei, különösen az, ami a második alkalommal, a halála előtt történt. Tudta, hogy hamarosan meg fog halni, ezért a templom és annak áldozatai nemsokára érvényüket veszítik, üressé válnak, Ő mégis kiűzte azokat, akik kereskedésükkel meggyalázták a helyet. Miért nem hagyott egyszerűen mindent úgy, ahogy volt, a maga romlottságában, hiszen a templom csakhamar szükségtelenné vált, sőt, egy nemzedéken belül le is rombolták?

Habár erre nem kapunk választ, de valószínűleg azért tett így Jézus, mert a templom még akkor is Isten háza volt, ahol bemutatta a megváltás tervét. Bizonyos értelemben mondhatjuk: Jézus közelgő halálával a templomnak és az áldozatoknak fontos szerepe volt abban, hogy segítsék az őszintén hívő zsidókat megérteni: kicsoda Jézus, és mi történt valójában a kereszthalálakor. Vagyis, a templom, ami előrevetítette a megváltás egész művét, sokaknak segíthetett Jézusban meglátni a Barányt, „aki megöletett, e világ alapítása óta” (Jel 13:8).

június 16.

A HÜTLENEK

A gonosz szőlőművesek példázata (Lk 20:9-19) nagy tanulsággal szolgál a megváltás történetében. A középpontjában Isten és a bűnösök iránti folytonos szeretete áll. Jézus a példázattal konkrétan kora zsidó vezetőit szólította meg („mert megértették, hogy ellenük mondta ezt a példázatot” [19. vers, ÚRK]), ám a mondanivalója örökzöld. Minden nemzedékre, gyülekezetre vonatkozik, és minden emberre, akinek szívére áradt Isten szeretete és bizalma, és akitől Isten hűséges választ vár. Ma mi vagyunk a munkásai, és levonhatunk néhány tanulságot ebből a példázatból arra vonatkozóan, hogyan is látja Isten a történelmet.

Olvassuk el Lk 20:9-19 verseit! Miként vonatkozik az itt tanított alapelvek ránk is, ha a példázat szereplőinek hibáit elkövetjük?

A szőlőskertben dolgozók ahelyett, hogy a szeretet és hűség gyümölcseit adták volna Istennek, elhagyták és becsapták Őt. Az Úr azonban a szőlőskert tulajdonosaként újabb és újabb szolgálókat (10-12. versek), újabb és újabb prófétákat (Jer 35:15) küldött kitartó szeretettel, hogy megnyerje övéit hűséges sáfárainak. Csakhogy minden próféta az elutasítás áldozata lett. „*A próféták közül kit nem üldöztek a ti atyáitok*” (ApCsel 7:52)?

Isten megváltási tervének története valójában egy hosszú szerelmi történet. Egemást követik a tragédiák, az üdvösség végül mégis diadalt arat. A keresztest feltámadás követi. A megvetett kő szegletköve lett egy hatalmas templomnak, ami Isten közösségének ad majd otthont. Ott a megváltottak – szegények és gazdagok, zsidók és pogányok, férfiak és nők – egy népként, az „esztakológus” szőlőskertben (Isten országában) élnek majd, és örökre élvezik gyümölcseit.

Még ha nincsenek is ma élő próféták közöttünk, mi is képesek lehetünk elutasítani Isten hírnökeit, ahogy a régiek tették. Hogyan lehetünk biztosak abban, hogy nem fogjuk elvetni a hírnököket és üzenetüket?

ISTENÉ VAGY A CSÁSZÁRÉ?

Olvassuk el Lk 20:20-26 verseit! Hogyan értelmezhetjük és alkalmazhatjuk a saját helyzetünkre Jézus tanítását, bármelyik országban élünk is?

Jézus korában a rómaiak által kivetett adó igencsak érzékeny téma volt. Josephus szerint kb. Kr. u. 6-ban fellépett egy galileai forradalmár, Júdás, és azt hirdette, hogy aki adót fizet a császárnak, az árulást követ el Isten ellen. Ez a kérdés még sokszor felvetődött, hiszen jó néhányan felléptek, akik messiásnak kiáltották ki magukat, és erre a címre törekedve időről időre Róma-ellenes zendüléseket robbantottak ki. Egy ilyen érzékeny környezetben feltenni a kérdést, hogy jogos-e az adófizetés, nyilvánvalóan megvilágította a kérdezők rejtett indítékát. Ha Jézus az eljárást törvényesnek mondja, akkor Róma oldalára áll, ezzel bizonyítva, hogy nem lehet a zsidók királya, aminek a tömeg kikiáltotta jeruzsálemi bevonulásakor. Ha viszont nemet mond, azt bizonyítja, hogy a galileai hangulatot követi, törvénytelennek nyilvánítva a római fennhatóságot, amivel kiteszi magát az árulás vádjának. Olyan csapdába akarták csalni Jézust, amiből semmiképp nem kerülhet ki győztesen.

Jézus azonban átlátott rajtuk. Rámutatott az érmén a császár képmására, és határozottan kijelentette: *„Adjátok meg azért ami a császáré, a császárnak, és ami az Istené, az Istennek”* (Lk 20:25). Mivel az emberek a császár uralma alatt élve a mindennapi szükségleteikre a császári pénzt használták, kötelezettségük volt az uralkodó felé. Viszont van ennél magasabb rendű kötelezettség is, abból eredően, hogy Isten mindnyájunkat a saját képére teremtett, ezért mindenek előtt és fölött neki tartozunk hűséggel.

„Krisztus felelete nem kibúvó volt, hanem a kérdés elfogulatlan megválaszolása... Kijelentette, hogy mivel a római hatalom védelme alatt élnek, kötelesek megadni ennek a hatalomnak a kért támogatást egészen addig, amíg az nem ütközik magasabb kötelezettségükkel. Az ország törvényeinek békeszeretően alá kell vetniük magukat, de elsődlegesen mindenkor Istenhez kell hűségesebbnek lenniük” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 2003, Advent Kiadó. 507. o.).

Hogyan lehetünk törvénytisztelő állampolgárai annak az országnak, amelyben élünk, miközben tudjuk, hogy valódi állampolgárságunk abban a városban van, *„melynek építője és alkotója az Isten”* (Zsid 11:10)?

június 18.

AZ UTOLSÓ VACSORA

Olvassuk el Lk 22:13-20 verseit! Mi a jelentősége annak, hogy az utolsó vacsora a páska ünnepe idején volt?

Jézus az úrvacsora intézményét a páska ünnepének hátterén alapította, ami még jobban kiemelte, milyen tehetetlen is az ember Isten végtelen hatalmával szemben. Izrael képtelen volt kiszabadítani magát az egyiptomi szolgaságból, és mi sem tudunk önerőből megszabadulni a bűn következményeitől. A felszabadítás Istentől jön, szeretete és kegyelme ajándékként. Izrael népének ezt kellett gyermekeinek megtanítani nemzedékről nemzedékre (2Móz 12:26-27). Izrael történelmi szabadulása Isten megváltó tetteiben gyökerezett, és hasonlóképpen az emberiség bűntől való szabadítása is Jézus Krisztus keresztdozata következtében lehetséges. Valóban Jézus a páskabárányunk (lásd 1Kor 5:7), az utolsó vacsora eseménye pedig „azt hirdeti, hogy a hívők közössége kifejezésre juttatja Krisztus halálának dicsőséges és meghatározó jelentőségét” (G. C. Berkouwer: *The Sacraments*. Grand Rapids: Wm., 1969, Eerdmans. 193. o.). Az úrvacsora arra emlékeztet, hogy „az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultaték” (1Kor 11:23), a megfeszítése előtti éjszakán azt a komoly üzenetet bizta tanítványaira, amire mindig emlékezniük kellett: a kenyér és a bor szimbolizálja az Ő testét, ami hamarosan megtöretik, és vérét, ami kiontatik a bűnök bocsánatára (lásd Mt 26:28). Istennek egyetlen eszköze volt arra, hogy megmentsen bűneinkből: Jézus halála. Jézus elrendelte az úrvacsorát, és meghagyta, hogy egészen visszatéréséig ünnepeljük meg (1Kor 11:24-26). Azért van erre szükség, nehogy elfeledjük, hogy Jézus halála a menny elrendelt eszköze volt a megváltásunkra. A földi történelem végéig emlékeznünk kell Jézus kijelentésére, miszerint vére „sokakért kiontatik bűnöknek bocsánatára” (Mt 26:28). Ha ezt figyelmen kívül hagyjuk, és más utakat keresünk az üdvösséghez, azzal tagadjuk az Isten által felkínált egyetlen utat. Többek között két lényeges tanulság emelkedik itt ki. Az úrvacsorai asztalnál először is emlékezzünk arra, hogy Krisztus értünk halt meg. A második tanulság pedig az, hogy mindnyájan egy test tagjaként ülünk az asztalnál, éppen Krisztus halála révén, amely közösségbe von egymással. Krisztus megváltottaiként, végidőbeli kiválasztott közösségeként tartózkodunk az asztalnál, és várjuk visszatértét. Addig is az Úr asztala arra emlékeztet, hogy az emberi történelemnek értelme, életünknek pedig reménye van.

Krisztus azért adta testét és vérét, hogy az örök élet ígérete a miénk lehessen. Hogyan tehetjük egészen személyessé ezt a nagyszerű igazságot úgy, hogy szüntelenül reményt és bizonyosságot nyerjünk belőle?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Krisztus testét enni és vérét inni annyit jelent, mint elfogadni Őt személyes Megváltónknak, hinni, hogy megbocsátja bűneinket, benne teljességre jutunk. Ha szeretetét szemléljük, abban lakozunk, abból iszunk, természetének részesévé válhatunk. Ami az étel a testnek, annak kell lennie Krisztusnak a lélek számára. Az étel nem segít rajtunk, csak ha megesszük és lényünk részévé válik. Így Krisztus sem érték számunkra, ha nem ismerjük el személyes Megváltónknak. Az elméleti tudás nem használ. Vele kell táplálkoznunk, be kell fogadnunk Őt szívünkbe, és így élete a mi életünké válik. Hozzá kell idomulnunk szeretetéhez, kegyelméhez” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 2003, Advent Kiadó. 425. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Gondoljunk újra azokra a jelenetekre, amikor Jézus megtisztította a templomot! Ma miként bocsátja az ember áruba a hitét és a hűségét? Hogyan használható fel a vallás haszonszerzésre, presztízs vagy pozíció elnyerésére? Mit tehetünk, nehogy egyházként ebbe a csapdába essünk?
2. Alex Rosenberg, ateista író úgy véli, hogy a valóság és minden létező csupán anyagi vonatkozású. Vagyis szükségképpen mindent meg lehet magyarázni fizikai folyamatokkal, ill. *csakis* úgy. E folyamatok pedig természetesen tervezettség, célok, szándékok, Isten nélkül mennek végbe. „Mi a célja a világegyetemnek?” – teszi fel a kérdést. „Semmi. Milyen szándékok működnek a világegyetemben? Erre is ugyanaz a válasz: semmilyenek.” Ha pedig az univerzum értelmetlen és céltalan volta depresszióba taszítana, Rosenberg azt javasolja, hogy ne vedd komolyan! Miért? Mert érzelmeink – beleértve a lehangoltságot is – nem jelentenek mást, mint a neuronok és vegyi anyagok különleges elrendeződését, és mindebben ugyan mi komoly? Rosenberg azonban javasol egy megoldást azok számára, akiket elcsüggeszt az élet értelmetlensége. Mivel a depresszió csak a neuronok egyfajta elrendeződése, egyszerűen rendezzük át a neuronokat gyógyszerekkel. „Ha nem érzed jól magad másnap reggel vagy három hét múlva, válts át másikra! Általában három hét, mire a szerotonin beépíti az olyan nyugtatók hatóanyagait, mint pl. a Prozac. Ha az egyik nem használ, talán a másik majd fog.” A tudós válaszában az a megdöbbenő, hogy komolyan is gondolja: ha csüggedt vagy, szedj drogot! Hasonlítsuk össze ezt a világgépet a Jézusba vetett hittel és mindazzal, amit értünk tett a kereszten! Miért jelenti az úrvacsora a Rosenberg és ateista szemlélete által bemutatott nihilizmus, értelmetlenség nyílt és határozott cáfolatát?

TÚRMEZEI ERZSÉBET: GOLGOTA

János 19:26-27

Roskadozva, révülten kíséri.
Arca egyre halványabbra válik.
A Golgotát akarja elérni.
Vele lenni... végig... mindhalálig!

Gyökeret ver keresztfája alatt.
Nincs erő, mely elszakítsa onnan.
Jaja, könnye régesrég elapadt.
Nézi néma, fagyott fájdalomban.

Míg a kereszt irgalmas Királya
letekint az elalélt virágra.
Minden szaván piros pecsét a vére:

„Imhol fiad!” Mintha búcsút venne!
Édes fiát veszítse el benne,
s találjon rá megváltó Istenére!